

Review of the book *In strijd met de methode*

Fijnaut, C.J.C.F.

Published in:
Tijdschrift voor Filosofie

Publication date:
1978

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):
Fijnaut, C. J. C. F. (1978). Review of the book *In strijd met de methode: Aanzet tot een anarchistische kennistheorie*, P. Feyerabend, 1977, 9060092139. *Tijdschrift voor Filosofie*, 40(4), 679-679.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright, please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

P. FEYERABEND, *In strijd met de methode*. Aanzet tot een anarchistische kennis-theorie. Meppel, Uitg. Boom, 1977, 21×13,5, 375 p., f 49,50. Vertaald uit het Engels door H. KRAY.

Onder deze provocerende titel gaat een van de meest belangrijke studies schuil die sinds het verschijnen van Poppers *Logik der Forschung* (1934) op het gebied van de algemene methodologie (zo men wil dat van de wetenschapsfilosofie) werden gepubliceerd. Feyerabend zet in dit werk breedvoerig zijn bezwaren uiteen tegen het zoeken naar de éne ware wetenschappelijke methode, naar de objectieve methodische regels die altijd en overal in de wetenschap moeten worden nageleefd. Hij verwijt de methodologieën waarin dit gebeurt, hun a-historisch en te rationalistisch karakter. Zij laten buiten beschouwing dat het feitelijke verloop van de wetenschap vol zit met irrationele momenten en dat het wordt geconditioneerd door maatschappelijke omstandigheden. De wetenschappelijke praktijk verloopt niet zoals in de „abstracte methodologieën” wordt voorgeschreven. Het is zelfs zo, stelt Feyerabend, dat er in de geschiedenis van de wetenschap geen enkele methodische regel is te vinden die op een of ander moment niet werd overtreden, – wat belangrijker is: juist dankzij overtredingen van methodische regels ging de wetenschap vooruit!! Men moet dus ophouden met te zoeken naar één, vaste, juiste methodologie. Dat is naïef én gevaarlijk!

Er is slechts plaats voor een methodologie die maar één principe kent: „anything goes”, alles is mogelijk. Dit principe belichaamt Feyerabends anarchisme. Het betekent niet dat er geen regels (kunnen/mogen) zijn voor het bedrijven van wetenschap. Wat Feyerabend met deze slogan wel wil uitdrukken is dat de methodische regels die bestaan en die nog zullen worden uitgevonden, slechts voorwaardelijk en in beperkte mate toepasbaar zijn. Als het de onderzoeker b.v. goed uitkomt om een bepaalde regel te vervangen door een andere dan mag hij dat zonder blikken of blozen doen. In de praktijk van de wetenschap bestaat de éne methode niet, hierin is slechts plaats voor een lijstje met vuistregels.

Dit boek, min of meer de vrucht van een jarenlange discussie met zijn „vriend en anarchistisch kameraad”, Imre Lakatos, een al even belangrijke methodoloog als Feyerabend zelf, biedt ook nog het nodige leesgenot: de vaak boeiende redeneringen worden ondersteund door hoogst-interessante historische analyses en zijn verlucht met spitse grappen. De vertaler is er in geslaagd dit alles op voortreffelijke wijze in het Nederlands over te brengen.

Cyrille FIJNAUT